

Athen i det femte årh. f. Kr.

1. Hvilken betydning fik Perserkrigene 499-479 f. Kr. for Athen?
2. Hvilken betydning fik Den Peloponnesiske Krig 431-404 f. Kr. for Athen?
3. Giv en karakteristik af den økonomiske, kulturelle og politiske situation i Athen mellem de to krige.
4. Hvad forstår man ved naturfilosoffer?
5. Hvad forstår man ved sofister?
6. Hvad betød naturfilosofferne og sofisterne for den værdikrise¹⁾, der prægede århundredets sidste halvdel i Athen?

Sokrates 469-399 f. Kr.

7. Hvorledes reagerede Sokrates på denne værdikrise?
8. Hvorfor siger Sokrates, at han er den viseste af alle, fordi han intet véd?
9. Er der overhovedet noget, han véd? Hvad?
10. Hvorledes betragtede Sokrates sit liv og sin opgave i Athen?
11. Hvorved adskiller Sokrates sig fra sofisterne?
12. Hvorfor blev han dømt for asebeia, gudløshed?
13. Hvem har hadet og frygtet, elsket og beundret Sokrates og hvorfor?²⁾

Platon 427-348 f. Kr.

14. Sædvanligvis kalder man Platon elev af Sokrates. Hvad mener Platon selv om anvendelsen af ordene *lærer* og *elev*, når det drejer sig om Sokrates?
15. Hvorfor er Platon negativ overfor det attiske demokrati?
16. Hvad mener sofisterne om et begreb som retfærdighed, jfr. myten om Gyges' fingerring i 2. bog af Staten?
17. Hvorfor kan Platon ikke acceptere denne opfattelse?
18. Hvad kendetegner det sunde og retfærdige samfund, således som det skildres i 2., 5. og 7. bog af Staten?
19. Hvilken styreform sætter Platon i stedet for de eksisterende styreformers?
20. Hvad skal de sande statsledere have et klart begreb om?

Erkendelsens vilkår

21. I 7. bog af Staten sammenligner Platon menneskets erkendelse med situationen i en hule. Hvad er hulens skygger, menneskenes lænker, de frembårne ting bag muren og solens lys udenfor hulen symboler på?
22. Hvorfor kaldes skyggen et fænomen, og solen en idé? Hvad betyder disse græske ord?

1. Man taler om en værdikrise, når tiden er ved at løbe fra en gammel opfattelse af godt og ondt, gud, familie osv.
2. En indsigtfuld indføring i Sokrates kan læses i: Poul Johs.Jensen, *Sokrates*, G.E.C.Gads Forlag 1969.

23. Hvad skal Platon bruge disse begreber til at forklare?
24. Hvorledes er det muligt for et menneske at erkende Sandhedens og Retfærdighedens idé?
25. Hvorfor er det så vigtigt, at nogen (men langt fra alle!) har et klart begreb om Retfærdighedens idé?
26. Hvorledes må Platon definere begrebet psyke / sjæl?
27. Sammenlign Platons opfattelse af sjæl og lykke med den opfattelse, man møder i ældre græsk litteratur, f.eks. hos Homer og Herodot.

Idealisme og kristendom

28. Gør rede for ligheder eller forskelle mellem Platons idealisme og kristendommen, hvad angår menneskesyn og historieopfattelse.
29. Hvad har viden og handling at gøre med hinanden hos Platon?
30. Hvorved adskiller Platons opfattelse af begreberne sjæl og Gud sig fra kristendommens?
31. Nogle betegner både Platons idealisme og kristendommen som dualistiske livsopfattelser. Er der tale om samme brug af begrebet dualisme³⁾?

BJ / 31. januar 2008

3. Den bedste nyere indføring i Platon og hans filosofi findes i: Karsten Friis Johansen, *Den europæiske filosofis historie, Antikken*, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck 1991.